

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ЛУБЕНСЬКИЙ ФІНАНСОВО - ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

**« ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ
В ОБЛІКУ»**
(назва дисципліни)

**ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ
«ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 07 Управління та адміністрування

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 071 Облік і оподаткування

ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНИЙ СТУПІНЬ фаховий молодший бакалавр

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Наталія СЛЄПЦОВА, викладач обліково-фінансових дисциплін, кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні циклової комісії

обліково - фінансових дисциплін

Відокремленого структурного підрозділу

«Лубенський фінансово - економічний

фаховий коледж Полтавського державного

аграрного університету»

Протокол № 7 від «16» 01 2025р.

Голова циклової комісії

Наталія СЛЄПЦОВА

(підпис)

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в обліку» є нормативним документом, що визначає зміст навчальної дисципліни, компетентності та результати навчання, які вона формує.

Навчальна програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в обліку» спрямована на ознайомлення здобувачів освіти із методичними та методологічними питаннями автоматизації обліку у розрізі активів з урахуванням досвіду вітчизняних та іноземних компаній, підготовка фахівців високої кваліфікації, здатних в умовах ринкової економіки широко використовувати свої знання з метою засвоєння теорії та практики автоматизації ведення обліку на підприємствах різних форм власності.

Навчальну програму з навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в обліку» укладено на основі Стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 071 Облік і оподаткування освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр».

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальності	071 Облік і оподаткування
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Нормативна/вибіркова	вибіркова
Кількість тем	14
Загальна кількість годин	120
Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин:	
Лекції	20
Практичні заняття	60
Самостійна робота	40
Форма підсумкового контролю	екзамен

II. МЕТА, ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ» компетентності та заплановані результати навчання

Мета навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в обліку»: формування системи теоретичних і практичних знань у галузі побудови функціонування інформаційних систем і комп'ютерних технологій та можливостей їх використання в обліку.

Завдання навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в обліку»: вивчення основ облікової інформації, складу облікових задач, особливостей її розв'язання в умовах використання різних інформаційних технологій; набуття вмінь використовувати системи управління базами даних і пакети прикладних програм.

Предметом навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в обліку» є: інформація підприємств, спеціалізовані, інтегровані та комплексні програми автоматизації обліку, аудиту та оподаткування.

Передумовою вивчення навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в обліку» є: засвоєння знань із базових, вибірково-обов'язкових предметів загальноосвітньої підготовки, профільних предметів, нормативних, вибіркових дисциплін та спеціальних курсів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти **повинні:**

- **знати:**

- порядок ведення синтетичного та аналітичного обліку на підприємстві

- **уміти:**

- створювати та редагувати структуру довідників

- редагувати списки констант

- за допомогою документів реєструвати господарські операції

- використовуючи стандартні та регламентовані звіти проводити аналіз діяльності підприємства

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліни «Інформаційні системи і технології в обліку» пов'язана із дисциплінами: «Інформатика і комп'ютерна техніка», «Навчальна практика з інформатики та комп'ютерної техніки».

Знання, здобуті при вивченні інформаційних систем і технологій в обліку, застосовуються у процесі засвоєння здобувачами освіти навчальної практики з інформаційних систем і технологій в обліку а також при проходженні

виробничої практики здобувачами фахової передвищої освіти.

Програмою навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології в обліку» передбачено проведення лекцій, , практичних занять із тем курсу, складання семестрового екзамену.

Перелік і сутність сформованих компетентностей і результатів навчання:

Назва компетентностей/ результатів навчання	Сутність сформованих компетентностей/результат
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері обліку та оподаткування або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів економічних наук, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 8. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
Спеціальні компетентності (СК)	СК 2. Здатність використовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних економічних та оптимізаційних завдань в сфері обліку і оподаткування.

	<p>СК 3. Здатність відображати інформацію про господарські операції суб'єктів</p> <p>СК 4. Здатність застосовувати норми права та податкового законодавства України у практичній діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>СК 6. Здатність здійснювати обліково-аналітичні процедури із застосуванням спеціалізованих програмних засобів і комп'ютерних технологій.</p> <p>СК 8. Здатність використовувати методи обліку і оподаткування на підприємстві.</p> <p>СК 9. Здатність використовувати знання національних стандартів обліку.</p> <p>СК 11. Здатність організовувати власну професійну діяльність, застосовувати знання для розв'язання практичних ситуацій, ухвалювати рішення відповідно до законодавства.</p>
<p>Результати навчання (РН)</p>	<p>РН 2. Розуміти місце предметної області в загальній базі знань та значення облікової, податкової і статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів під час розв'язання проблем сфери економічної відповідальності підприємств.</p> <p>РН 3. Визначати сутність об'єктів обліку і оподаткування для розуміння їх ролі та впливу на результати господарської діяльності.</p> <p>РН 7. Характеризувати господарські операції та процеси, вміти документально їх оформлювати для відображення в обліку підприємств.</p> <p>РН 12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні</p>

технології для розв'язання задач з обробки даних у сфері професійної діяльності.

РН 16. Вміти працювати самостійно і в команді, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети.

III. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. ОРІЄНТОВНА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема Назва	Обсяг годин			Разом
	Лекції	Практичні	Самостійне вивчення	
Тема 1. Інформаційні системи і технології, їх роль в управлінні економікою	2		2	4
Тема 2. Економічна інформація і засоби її формалізованого опису	2		2	4
Тема 3. Організація поза машинної та машинної інформаційної бази			2	2
Тема 4. Сучасні комп'ютерні технології			2	2
Тема 5. Комп'ютерна система бухгалтерського обліку	2	6	2	10
Тема 6. Автоматизація обліку фінансово-розрахункових операцій	4	18	8	30
Тема 8. Автоматизація обліку матеріальних цінностей	2	10	4	16
Тема 9. Автоматизація обліку виробництва		2	2	4
Тема 10. Автоматизація обліку необоротних активів	2	14	4	20
Тема 11. Автоматизація кадрового обліку та обліку заробітної плати	2	8	4	14
Тема 12. Автоматизація зведеного обліку та складання звітності	2	2	4	8
Тема 13. Електронна звітність та еволюція форматів електронного спілкування	1		2	3
Тема 14. Інформаційні системи масового обслуговування на основі Web- технологій	1		2	3
Всього	20	60	40	120

3.2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Інформаційні системи і технології, їх роль в управлінні економікою
Предмет і зміст курсу, методологічні особливості та зв'язок з іншими дисциплінами. Поняття та мета створення інформаційних систем обліку (ІСО), їх роль в управлінні економічним об'єктом. Методологічні основи та організація бухгалтерського обліку в умовах автоматизованого оброблення даних. Форми автоматизованого бухгалтерського обліку. Загальна характеристика та класифікація інформаційних систем обліку.

Тема 2. Економічна інформація і засоби її формалізованого опису
Економічна інформація, її види та властивості. Структура, форми подання та відображення економічної інформації. Система класифікації та кодування. Засоби формалізованого опису ЕІ. Штрихове кодування інформації: призначення, види штрих-коду, технічні засоби нанесення та зчитування штрих-коду.

Тема 3. Організація позамашинної та машинної інформаційної бази
Поняття позамашинної інформаційної бази, склад робіт з її організації. Уніфікована система первинної документації, поняття, склад і вимоги. Поняття машинного інформаційного забезпечення. Поняття СУБД, Характеристика СУБД Access: об'єкти, типи полів, ключове поле.

Тема 4. Сучасні комп'ютерні технології
ІТ та їх місце в інформаційній системі підприємства. Визначення режимів роботи ЕОМ залежно від можливостей доступу користувача до машинних ресурсів. Технологія «клієнт-сервер».

Тема 5. Комп'ютерна система бухгалтерського обліку
Комп'ютерна система бухгалтерського обліку. Призначення, можливості програми .
Об'єкти структури метаданих:
- План рахунків та його характеристика.
Константи - призначення, способи заповнення
- Механізм субконто
- Довідники - призначення, створення, редагування та знищення елементів.
Призначення, види журналів.
Введення початкових залишків:
Перевірка правильності вводу за допомогою стандартних звітів.
Характеристика головного меню програми. Призначення довідників. Робота

із об'єктами аналітичного обліку - створення, редагування, знищення. Створення груп об'єктів. Налаштування програми. Основні відомості про організацію. Облікова політика підприємства. Характеристика основних стандартних звітів програми - обігово-сальдової відомості, аналізу рахунка, картки рахунку.

Практичні завдання

Введення початкових залишків. Перевірка правильності вводу початкових залишків.

Тема 6. Автоматизація обліку фінансово-розрахункових операцій

Автоматизація обліку готівкових операцій: довідники, документальне оформлення руху готівки, аналіз руху готівки. Формування касової книги. Параметри касової книги. Облік операцій на рахунках в банку: довідники, документальне оформлення руху безготівкових грошових засобів, аналіз руху грошових засобів. Облік розрахунків з підзвітними особами: довідники, документальне оформлення операцій, аналіз стану розрахунків. Розрахунки з підзвітними особами по банківських картках.

Практичні завдання

Облік надходження та вибуття грошових коштів на підприємстві. Аналіз наявності та руху грошових коштів стандартними звітами. Документальне оформлення розрахунків з підзвітними особами.

Модуль 2. Створення і функціонування інформаційних систем

Тема 7. Автоматизація обліку фінансово-розрахункових операцій

Автоматизація обліку розрахунків із постачальниками: довідники, документальне оформлення господарських операцій, аналіз стану розрахунків. Автоматизація обліку розрахунків із покупцями: довідники, документальне оформлення господарських операцій, аналіз стану розрахунків. Аналіз сум податкового кредиту та податкового зобов'язання. Автоматизація наданих послуг: довідники, документальне оформлення наданих послуг, аналіз стану розрахунків за допомогою звітів. Автоматизація обліку отриманих послуг: довідники, документальне оформлення отриманих послуг, аналіз стану розрахунків за допомогою звітів. Автоматизація обліку додаткових витрат на придбання.

Практичні завдання

Документальне оформлення фінансово-розрахункових операцій: розрахунків з постачальниками та підрядчиками за придбані ТМЦ, отримані послуги; розрахунки з покупцями та замовниками за реалізовану продукцію.

Тема 8. Автоматизація обліку матеріальних цінностей

Автоматизація обліку придбання ТМЦ: довідники, документальне оформлення придбання ТМЦ, документальне оформлення придбання МПП, введення МШП в експлуатацію, аналіз наявності та руху ТМЦ. Автоматизація обліку складських операцій: довідники, документальне оформлення руху ТМІ (переміщення, списання, оприбуткування надлишків, інвентаризація), аналіз наявності та руху ТМЦ.

Практичні завдання

Документальне оформлення операцій з руху ТМІ. Документальне оформлення додаткових витрат на придбання ТМЦ. Аналіз стану наявності та руху ТМІ. Документальне оформлення складських операцій: переміщення, проведення інвентаризації, списання, оприбуткування надлишків. Документальне оформлення операцій з МШП. Аналіз стану наявності та руху МШП.

Модуль 3. Створення і функціонування інформаційних систем

Тема 9. Автоматизація обліку виробництва

Формування специфікації номенклатури. Документальне оформлення випуску готової продукції.

Практичні завдання

Документальне оформлення операцій по випуску готової продукції. Аналіз стану наявності та руху готової продукції.

Тема 10. Автоматизація обліку необоротних активів

Автоматизація обліку необоротних активів: довідники, документальне оформлення надходження необоротних активів, витрат на придбання необоротних активів, введення в експлуатацію необоротних активів, модернізацію необоротних активів, ліквідацію необоротних активів, нарахування амортизації, аналіз стану необоротних активів. Методи нарахування амортизації в бухгалтерському обліку.

Практичні завдання

Документальне оформлення операцій з необоротними активами: придбання, списання, реалізація, передача в експлуатацію. Аналіз стану наявності та руху необоротних активів.

Модуль 4. Створення і функціонування інформаційних систем

Тема 11. Автоматизація кадрового обліку та обліку заробітної плати

Довідники кадрового обліку. Документи кадрового обліку. Звіти кадрового

обліку. Нарахування авансу. Виплата авансу. Нарахування заробітної плати. Виплата заробітної плати. Аналіз стану розрахунків по оплаті праці із працівниками підприємства: звіти по заробітній платі. облік ПДФО та облік ЄСВ, сплата ПДФО та ЄСВ.

Практичні завдання

Документальне оформлення операцій з обліку заробітної плати: нарахування авансу, заробітної плати та їх виплата; нарахування та сплата податків; виплата заробітної плати готівкою та перерахування на карткові рахунки працівників. Аналіз стану розрахунків по заробітній платі.

Тема 12. Автоматизація зведеного обліку та складання звітності

Порядок виконання регламентних операцій. Документальне оформлення закриття періоду та визначення фінансового результату. Формування регламентованої звітності.

Практичні завдання

Документальне оформлення операцій закриття витрат та визначення фінансового результату. Аналіз фінансового стану підприємства. Формування стандартної та регламентованої звітності. Використання стандартних та регламентованих звітів для аналізу наявності та руху засобів підприємства.

Тема 13. Електронна звітність та еволюція форматів електронного спілкування

Електронні технології організації документування в системі бухгалтерського обліку. Автоматизація опрацювання інформації в податковій системі України. Функціональні можливості та характеристика програмного комплексу для здачі звітності. Захищеність інформації. Електронний цифровий підпис та засоби його реалізації.

Тема 14. Інформаційні системи масового обслуговування на основі web-технологій

Локальні та глобальні комп'ютерні мережі. Платіжні системи України. Електронні гроші. Грошові перекази. Автоматизація платежів. Безготівкові карткові розрахунки. Міжнародна електронна мережа міжбанківських розрахунків СВІФТ. Електронна комерція.

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Рекомендована література і джерела

- 1 Аніловська Г.Я., [Марушко Н.С.](#) , Стоколоса Т.М Л . Інформаційні системи і технології у фінансах: Навчальний посібник для ВНЗ/ Львів: «Новий світ 2000», 2021
2. Бутенко Т.А., Сирий В.М. Інформаційні системи і технології: Навчальний посібник. Харків: ХНАУ ім. В.В. Докучаєва 2020.
3. Демченко Т. Автоматизація економічних процесів (на прикладі BAS Бухгалтерія): Навчальний посібник. Умань: Візаві 2022.
- 4.. Сусіденко В.Т. Інформаційні системи і технології в обліку: Підручник: К: Центр учбової літератури 2019.
5. Глинський Я.М. Інформатика: Підручник: Львів: Видавництво Львівської політехніки 2023.
6. Єганов О. Ю. , В. Ф. Ажищев В. Ф. , Погорелова О. В., Баланенко О. Г. Інформаційні системи і технології в обліку: Монографія: 2-е видання, перероблене і доповнене: Warsaw: RS Global Sp .2020.
7. Кемарська Л.Г. Інформаційні системи і технології в обліку: Конспект лекцій з дисципліни: Кам'янське: ДДТУ 2022.
8. Шабельник Т.В. , Кривенко С.В., Дяченко О.Ф. Економічна інформатика: Навчальний посібник: Маріуполь, МДУ 2020.
- 9..Шквір В.Д., Загородній А.Г. , Височан О.С. Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті: Підручник: Львів: Видавництво Львівської політехніки 2019.

Електронні ресурси

1. Сайт Верховної ради України . URL: <https://www.rada.gov.ua/>
2. Сайт журнал Вісник податкової служби. URL: www.visnuk.com.ua
3. Електронний кабінет платника податків. URL: <https://cabinet.tax.gov.ua/>
4. Сайт журналу Баланс. URL: <https://balance.ua/>
5. Бухгалтерський журнал. URL: <https://i.factor.ua/ukr/>
6. Сайт для бухгалтерів Бухгалтер 911. URL: <https://i.factor.ua/ukr/>
7. Сайт ДПС. URL: <https://tax.gov.ua/>